

Elvis en ik

Odes aan Elvis Presley

Onder redactie van Art Rooijackers

Uitgeverij Brandt
Amsterdam 2017

Inhoud

Art Rooijackers – <i>Always on my mind</i>	9
John Schoorl – <i>Vier kanten Elvis</i>	21
Matthijs Kleyn – <i>Voor Elvis was er niets</i>	25
Jan Rot – <i>King op klompen</i>	43
Cécile Koekkoek – <i>The Vicious Circle</i>	59
Peter Buwalda – <i>Uiteindelijk is het zijn stem</i>	69
Ingmar Heytze – <i>(X) = Elvis</i>	79
Alex Boogers – <i>Bewegen, dwars door alles heen</i>	81
Mart Smeets – <i>Ik leerde Elvis pas na zijn dood kennen</i>	91
Pieter van der Wielen – <i>Desdemona</i>	107
Gerard Ekdom – <i>Elvis, de eerste popster ooit</i>	115
Guus Meeuwis – <i>Wat zou Elvis doen</i>	123
René Shuman – <i>Elvis en ik, meer dan muziek</i>	127
Jeroen Kijk in de Vegte – <i>Elvis from the Netherlands</i>	139
Eric Corton – <i>Zwart-witte man</i>	149
Lammert de Bruin – <i>The Wonder of Elvis</i>	161
Dennis van Tiel – <i>Geboren in het verkeerde lichaam van Elvis</i>	177
Over de auteurs	189

Art Rooijackers

Always on my mind

Elvis is alles.

Elvis is altijd.

Elvis is overal.

Hij is er op een druilerige zaterdagavond in Cardiff, Wales. Novemberkoud. Terwijl ik me nog wat dieper wegstop in mijn dikke winterjas doen de Engelse meisjes op straat hard hun best te voldoen aan het clichébeeld waar ik ze van ken uit het centrum van mijn eigen stad. Ze zwalken lallend over straat met melkwitte benen onder hun korte rokjes. Zij zijn degenen die er nog het best aan toe zijn. Bij het passeren van een fish 'n chips-zaak dient zich een beeld aan waar Dante zich graag over zou ontfermen. Binnen gaan een aantal jongens hartstochtelijk met elkaar op de vuist – iets over voordringen – terwijl buiten hun vriendinnen zich – tussen het overgeven door – om elkaar bekommeren, flessen witte wijn binnen handbereik. De miezerregen buiten en het tl-licht binnen maken het compleet.

Ik stap door richting de Motorpoint Arena. Daar treedt 's avonds The Royal Philharmonic op. Met Elvis. Hij zingt

ons toe vanaf schermen, terwijl het orkest hem live begeleidt. Diezelfde middag heb ik een interview mogen houden met Priscilla Presley, het brein achter deze show. Ze zal die avond ook het podium betreden om wat familiefoto's en -verhaaltjes te vertellen. Ik wacht in een sfeerloze vergaderzaal. Een kwartier. Een half uur. Een uur. Krijg restricties te horen van pr-meisjes die bij herhaling bezweren dat het nog maar vijf minuten zal duren. Echt. 'Geen vragen over privé-zaken, de focus ligt op de show. En niets over haar liefdesleven.' Dus ook niet over de geruchten dat ze nu iets met de opvolger van Elvis in Las Vegas zou hebben, Tom Jones. Toch jammer. Zeker vanwege de verklaring die ik ooit hoorde voor alle slipjes die in zijn carrière naar hem zijn gegooid. De maffia in de Amerikaanse gokstad had op een zeker moment door dat ze op zoek moesten naar vers bloed voor hun casino's. Daar kozen ze de zanger uit Wales voor. Bij elk optreden werden wat strippers betaald dan wel gesommeerd hun lingerie naar de artiest te gooien. Zo zou het sekssymbool Tom Jones zijn ontstaan.

En dan komt ze binnen. Klein, kwetsbaar en met een gezicht waar – zo te zien – behoorlijk wat werk van medisch specialisten in zit, waardoor ze wonderlijk genoeg lijkt op de man met wie ze ooit getrouwd was. Dezelfde slaapkamerogen, alsof ze gekopieerd zijn. Haar aankijken is een wonderlijke ervaring. Ik schud haar hand. Dezelfde hand waar Elvis ooit een trouwring aanschoof. En even is het alsof Tijd en Ruimte samensmelten en ik tegelijkertijd in Tupelo, Memphis, Cardiff, Geldrop en Amsterdam ben. Het geboortehuis van Elvis, Graceland, Sun Studio, dit hotel, het huis van mijn ouders, mijn eigen huis; alles komt samen. En ergens in die split second lijkt het alsof ik Elvis zelf voel. Alsof ik zijn hand schud door verschillende dimensies heen.

En dan moet het interview nog beginnen. Volkomen van mijn à propos.

Op onverwachte momenten is hij er ook. Wanneer ik niet kan slapen en onbewust 'Always on my mind' in mijn hoofd voorbij hoor komen. In de auto op de achterbank tussen mijn vier- en zesjarige nichtjes wanneer ik zeg 'Elvis is ...' en zij keihard aanvullen met 'The King'. Op mijn wc die jarenlang vol was gepropt met – volgens mijn vriendin – Elvis-troep, parafernalia volgens mijzelf. Ingelijste postzegels, een Elvispop, Elvisglazen, posters, magneetjes en weetikwatnogmeer. Bordjes met '*Elvis fans parking only, other visitors will be all shook up*'. Nou ja, het lijkt me wel duidelijk zo. Of moet ik die klok met gouden wijzers in de vorm van een bliksemschicht en de afdruk van Elvis in het leger nog noemen?

Voor veel mensen is Elvis juist dat geworden. Een geintje. Een afdruk. Tweedimensionaal. Zoals Audrey Hepburn is verworden tot een IKEA-poster, Marilyn Monroe is gereduceerd tot een opwaaiende jurk en Bob Marley is veroordeeld tot elke slechte coffeeshop die Amsterdam kent. Iconen uit onze popcultuur. Maar ook lege hulzen. Hun beelden net zo lang gereproduceerd tot hun ziel is verdwenen en het plaatje kaal en koud is geworden. Ramsjmateriaal, voor een paar euro te koop op een rommelmarkt.

Dat mijn held voor velen ook niet meer is dan dat, vind ik onverdraaglijk. Voor mij, de andere schrijvers van dit boek en miljoenen andere fans is Elvis zoveel waardevoller. Zijn muziek overstijgt generaties en leeft omdat het met hem geboren werd. John Lennon zei niet voor niets: '*Before Elvis*

Jan Rot

King op klompen

In 2008 hoor ik dat Joop van den Ende een musical naar Nederland haalt rond Elvisliedjes in de geest van *Mamma Mia*. *All shook up*, met tekst en liedjes in het Nederlands. Ik schrijf meteen een smeekbrief naar algemeen directeur Erwin van Lambaart – ‘Laat mij het doen, geld toe!’ – maar hoor niks. Tja, je kan wel zo veel willen. Groot is de opwinding als een paar maanden later toch het verzoek komt een proefliedje te vertalen. Ik kies voor ‘Jailhouse Rock’.

*De bovenste bewaker had een beste bui
De bajesband mocht eventjes de tralies uit
En weet je als dat bajesgajes zingt dan swingt
Zelfs ‘pe-ni-ten-ti-ai-re inrichting’
Vet rock! O berenvet rock!
Alle gajes in het gajesblok aan ’t beuken op de bajesrock*

Mart Smeets

Ik leerde Elvis pas na zijn dood kennen

Ja, ik ben dicht bij Graceland geweest. Heel dicht zelfs, maar de rij van wachtenden voor de ingang was zo afschuwelijk lang, volgepropt met veelal ernstig zomers aangeklede mensen, dat de driekoppige familie Smeets bestaande uit dochter, zoon en vader, binnen tien seconden afzag van bezichtiging van het paleis waar Elvis Presley woonde en waar hij op 16 augustus 1977 dood gevonden werd door de mooie Ginger Alden, zijn huisgenoot van dat moment.

We hadden weinig tijd, dat wel, want ons vliegtuig richting Amsterdam vertrok die middag en we gokten dat we er in de ochtend in anderhalf uur doorheen zouden kunnen lopen en dan een redelijke indruk zouden hebben opgedaan, maar we zagen direct het volkomen kansloze van deze exercitie in. 'No go,' zeiden de kids, beiden twintigers. 'Jammer,' zei de vader, een vijftiger toen.

Laat ik het kort en bondig samenvatten; het kroost, Nyn-

ke en Tjerk, kenden de naam en bijna de faam van Elvis, maar zijn muziek was hen vrijwel onbekend. Ze konden samen geen liedje bij naam noemen dat ze aan Elvis toebedachten. Verder dan 'Hij moet wel heel beroemd geweest zijn', kwamen ze niet. Ja, Graceland was wel bekend en de vrij ruime contouren van 's mans leven hadden ze wel ergens meegekregen, maar enige affectie met de zanger was er dus niet.

En bij mij?

Het heeft vrij lang geduurd voordat ik naar zijn muziek ging luisteren en zijn films vond ik meteen al verschrikkelijk. Ik herinnerde me er eentje die ik of in Rialto of in Theater Ceintuur aan de Amsterdamse Ceintuurbaan had gezien. Het moet *Girls, Girls, Girls* geweest zijn en ik vond er niets aan. Sowieso gaf ik weinig om films waarin gezongen werd en, om eerlijk te zijn, Elvis was voor mij, in mijn jeugd, toch een wat weëig ogende dijkter met verkeerde tochtlatten, een scheve mond en altijd dezelfde lekkere meiden om zich heen, waar hij eigenlijk niets spannends mee deed.

Neen, ook op de middelbare school toen, in de P.L. Takstraat in Amsterdam, durfden weinig mensen het aan de naam Elvis op hun pukkeltje te schrijven en ik kan me ook niet herinneren dat iemand van ons vriendenclubje werkelijk wegliep met de muziek van Presley. Of zelfs maar lp's van hem in huis had. Het kwam door de buurt en de sociale laag waar de meeste mensen in Zuid uit kwamen, dat wij als jonge adolescenten niet echt warmliepen voor een Amerikaanse zanger die uiterlijkheden vertoonde die binnen ons milieu niet tot nauwelijks voorkwamen en misschien wel stoer, maar ook een tikje ordinair gevonden werden.

Ja, ik had een jongen in de klas die Paul van Dam heette en die een vetkuif had en die de muziek van Elvis kende en goed

vond en die op een nsu-buikschuiver reed, maar verder? De meisjes om ons heen? Neen, zeker niet. Ze vonden hem waarschijnlijk te glad, misschien wel te mooi zelfs en die slappe mond hielp ook al niet. Ik weet nog wel dat een van de meisjes in de klas het geen mooie 'kusmond' vond.

Neen, de meesten van ons in het keurige, heerlijk burgerlijke, veilige Amsterdam Zuid van die dagen waren van de Dutch Swing College Band van onze ouders rechtstreeks in The Beatles en de Stones terechtgekomen. En ja, we wisten van de strijd tussen de Britse kwijlebabbler Cliff Richard en de Amerikaanse bakvisliefeling Elvis Presley en als je daar nou niet al te veel aandacht aan besteedde, aan die twee dus, dan bestonden ze toch ook eigenlijk niet. Simpel.

Voor mij en mijn vrienden ging het toen om stoere Britse popmannen, voor sommigen toen al wat jazz met Miles en Coltrane en als het Amerikaans getinte muziek was, dan wonnen de hitmakers uit Californië het. Alles wat nieuw, experimenteel of vreemd was, was een taboe in het Nederland dat op Co de Kloet aangewezen was als het om populaire muziek via de radio aankwam. Elvis was voor dijkers, voor vetkuiven, voor provincialen wellicht, maar een Elvis-fan reed niet op een Tomos of Puch. Period.

Nog een andere *mea culpa* voordat ik terugkeer naar Memphis. Ik denk niet dat ik voor 1990 een lp of een cd in mijn collectie had met muziek van Elvis erop; hoogstens een compilatiealbum, maar neen, ik luisterde gewoon niet naar zijn songs die ik wel een beetje kende, maar waar ik niet de deur voor uit ging. Ik heb ook niet getreurd toen zijn dood tot ons kwam op die augustusmorgen in '77. Neen, het verbaasde eigenlijk niet dat iemand met zijn manier van leven (want daar wisten we toen al wel het een en ander over) omviel. Ik

Gerard Ekdrom

Elvis, de eerste popster ooit

Het was augustus 1987, ik was negen jaar oud. Ik had zomervakantie en zat met natte haartjes op de bank. Er was een documentaire over Elvis Presley op de televisie, uitgezonden door Veronica met de legendarische Alfred Lagarde als voice-over. Het was exact tien jaar geleden dat The King of Rock 'n Roll overleed. Ik zag het hele leven van Elvis voorbijflitsen en werd meteen door hem gegrepen. Gek genoeg was ik me daarvoor nooit echt bewust geweest van Elvis of zijn muziek, maar toen kreeg ik meteen in de gaten dat deze man in zijn eentje bijna de complete muziekwereld heeft veranderd. Ik nam de documentaire op video op en keek die na de uitzending nog zeker honderd keer. Waarom? Geen idee. Elvis raakte me.

Alles kwam voorbij in deze documentaire. Je zag Elvis als jonge god in de tijd van 'Hound Dog' en '(Let me be your)

Over de auteurs

Alex Boogers is schrijver. Hij schreef zeven romans, waaronder *Alle dingen zijn schitterend* en *Alleen met de goden*, dat werd bekroond met de Boekhandelprijs 2016 en genomineerd voor de Libris Literatuurprijs.

Favoriet Elvisnummer: Slechts één Elvisong kiezen is nagenoeg onmogelijk, omdat aan elk nummer een verhaal vastzit, naast de grote hoeveelheid pulp die hij ook gezongen heeft, maar ook dat is weer een verhaal. Ik kies voor ‘The impossible dream’. Geen rock-’n-roll, geen blues, geen traditionele gospel, maar wel een poging van The King om een boodschap uit te dragen, om uit te reiken. Ik heb een zwak voor de tekst, het ritme.

Art Rooijackers is presentator en programmamaker (onder andere *Wie is de Mol*). Werd als kind door zijn moeder geïnjecteerd met liefde voor Elvis en hoopt dat – tot nu toe tevergeefs – over te dragen aan zijn tweelingdochters Puk en Keesje.

Favoriet Elvisnummer: ‘Just Pretend’

Cécile Koekkoek is hoofdredacteur van de VARAgids, columnist, muzikfreak, sportliefhebber en leesgek. Ze schreef de interviewbundel *Mannen met lang haar* en de biografie van de slechtste voetballer van Nederland: Gerard den Haan.

Favoriet Elvisnummer: uiteraard ‘In the ghetto’.

Dennis van Tiel woont en werkt in Utrecht. Hij publiceerde onder meer de dichtbundel *Genadeloos gelukkig in Noord-*

Oude Lullen Muziek). Laat bekeerd tot Elvisdom. Volgende boek: *Mijn Amerika*. Met hoofdstuk over Memphis en Elvis. *Favoriet Elvisnummer*: 'How great thou art'

Matthijs Kleyn debuteerde in 2011 met zijn bestseller *Vita*, over depressie en zelfdoding. Tijdens zijn televisieloopbaan heeft hij zich vastgebeten in de dood van onder meer John Lennon, Chet Baker en Jeff Buckley. Het enige sterfgeval waar hij geen grip op kreeg was die van Elvis Presley. Hij verwerkte die frustratie in zijn roman *Ik zie je*, over een jonge videotheekhouder die geen onderscheid tussen leven en dood kan maken: 'Een modern liefdesverhaal dat erom roept om verfilmd te worden,' aldus Art Rooijackers.

Favoriet Elvisnummer: 'Suspicious Minds'

Peter Buwalda is schrijver en columnist van *de Volkskrant*. *Favoriet Elvisnummer*: na lang wikken en wegen, 'My baby left me'. Zeker tien, misschien zelfs twintig andere nummers doet hij hiermee tekort.

Pieter van der Wielen is radiopresentator, studeerde geschiedenis en presenteert de culturele very late nightshow Nooit meer slapen voor de VPRO op NPOradio1.

Favoriet Elvisnummer: zijn versie van de Beatlesong 'Something in the way she moves'.

René Shuman is sinds zijn deelname in de *Soundmixshow* in 1986 een succesvol artiest, producer en ondernemer. Sinds zijn samenwerking met Angel-Eye in 2003 maken ze voor NPO tv-specials in de retromuziek waarbij de muziek van Elvis Presley een rode draad vormt.

Favoriet Elvisnummer: het is onmogelijk kiezen, maar vandaag is het toch 'Are you lonesome tonight'.